Infiinţarea Corpului superior de control

—o—

Organizarea şi funcţionarea lui. — Atribuţiuni

Monitorul oficial de eri publică următorul decret:

ART. 1. — Se înfiinţează pe lângă Presedinţia Consiliului de Miniştri, Corpul superior de control.

Acest Corp va lucra după ordinele şefului guvernului.

ART. 2. — Membrii Corpului superior de control vor purta titlul de controlori generali de Stat.

Ei sunt supuşi direct autorităţii şefului guvernului.

ART. 3. — Membrii Corpului superior de control vor fi numiţi şi înaintaţi prin înalt decret regal, după propunerea preşedintelui Consiliului de Miniştri.

Numărul controlorilor generali va fi maximum 15. Ei vor trebui să aibă vârsta de cel puţin 35 ani împliniţi.

ART. 4 — Membrii Corpului superior de control sunt inamovibili în condiţiunile acestei legi.

Controlorii generali vor depune jurământul de credinţă, în faţa Maiestăţii Sale Regelui.

ART. 5. — Funcţiunea de membru în Consiliul superior de control este incompatibilă cu:

1. Mandatul în adunările legislative sau instituţiunile administrative de orice grad, cum şi funcţiunile publice, ocupate prin alegere sau prin numire.

2. Serviciul salariat la particulari.

3. Practica profesiunilor libere.

4. Calitatea de director, administrator-delegat, membru în consiliul de administraţie sau censor în orice societate particulară sau depinzând de una din instituţiunile asupra cărora se exercită supravegherea Corpului superior de control.

ART. 6. — Este interzis membrilor Corpului superior de control de a exercita, fie prin ei înşişi, fie sub numele soţiei, fie prin persoană interpusă, orice fel de comerţ sau agenturâ de afaceri şi de a fi redactor, corespondent, editor sau director al unui ziar.

Membrii Consiliului superior de control pot face parte numai din comitetele societăţilor culturale şi de asistenţă socială sau naţională, având personalitate juridică, dar nu pot exercitat nici o delegaţiune cu caracter bănesc.

ART. 7. — Rudele şi afinii în linie directă, iar în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv, nu pot fi în acelaş timp membri ai Corpului.

ART. 8. — Membrii Corpului superior de control vor avea grad şi retribuţiuni, inclusiv toate accesoriile de orice fel, de membri ai Curţii de conturi.

Controlorii generali vor fi de două grade: cinci vor avea grad de preşedinte de Curte de Conturi, iar restul grad de consilier de Curte de Conturi.

Inaintările dela o clasă la alta se vor face după un stagiu de cinic ani în funcţiune.

Corpul superior de control va fi condus de un prim-controlor general, având gradul de prim-preşedinte de Curte de conturi, numit dintre controlorii generali, cu grad de preşedinte.

ART. 9. — Membrii Corpului superior de control care au împlinit vârsta de 65 ani, vor fi puşi din oficiu în poziţiunea de a-şi exercita drepturile la pensiune.

ART. 10. — Corpul superior de control are misiunea de a examina legalitatea executării gestiunilor, de a supraveghea corectitudinea executării lor, şi în special, ca avutul public să fie gospodărit cu o părintească grije.

ART. 11. — Supravegherea şi controlul prevăzute de prezenta lege sunt conduse de şeful guvernului, însuşi, după aprecierea sa şi în măsura în care va crede necesar, prin delegaţiune specială sau generală, dată fiecărui membru în parte.

ART. 12. — Sunt supuse supravegherii Corpului superior de control gestiunea Statului, instituţiunilor administrative de orice grad, regiilor, caselor autonome, administraţiunilor comerciale, directiilor speciale şi oricăror alte instituţiuni publice sau aşezăminte al căror buget este supus aprobării Parlamentului, Consiliului de Miniştri, ministerelor sau autorităţilor speciale ce depind de ministere şi instituţiunilor administrative de orice grad, ori care funcţionează sub garanţia Statului.

ART. 13. — Membrii Corpului superior de control cercetează dacă activităţile economice şi financiare ale autorităţilor enumerate de articolul precedent din punct de vedere economic, sunt regulat îndeplinite şi dacă ele corespund unui scop.

De asemeni ei examinează modul executării contractelor de furnitură sau întreprindere, încheiate de autorităţile prevăzute în articolul precedent.

ART. 14. — Delegaţiunile speciale sau generale date membrilor Corpului superior de control, pot avea de obiect:

a) A se constata aplicarea prevederilor legilor, regulamentelor, instrucţiunilor şi ordinelor, în executarea gestiunii;

b) A se supraveghea şi controla executarea lucrărilor publice de orice fel, precum şi îndeplinirea furniturilor de material;

c) A se cerceta şi încredinţa de existenţa fondurilor, materialelor şi construcţiunilor de orice fel;

d) A se cerceta reala întrebuinţare a fondurilor, materialelor şi construcţiunilor;

e) A se stabili legalitatea, utilitatea şi sinceritatea actelor juridice de orice fel, relative la fonduri, materiale şi construcţiuni;

f) A se cerceta modul cum organele ierarhice îşi exercită atribuţiunile lor legale de control.

ART. 15. — In virtutea delegaţiunii date lor, membrii Corpului superior de control vor proceda la îndeplinirea însărcinării lor pe cale de inspecţii inopinate, anchete, verificări sau orice alt mod de control, neputând impiedica însă mersul normal al administraţiei.

In cazurile în care vor supraveghea şi controla lucrări în curs de executare, ei nu vor întreprinde niciun fel de acţiune, asupra planului sau modului de executare a acestor lucrări.

ART. 16. — In cazul când în îndeplinirea misiunii lor, membrii Corpului superior de control ar simţi nevoia să ia părerea unor specialişti, ei îi vor putea însărcina să lucreze fără a avea nevoie de vreo autorizaţiune.

ART. 17. — Membrii Corpului superior de control, întruniţi în complet, vor putea propune măsuri de coordonare a activităţii administraţiunilor publice, în scopul realizării unei cât mai bune administrări a veniturilor publice şi pentru un cât mai mare folos.

ART. 18. — In exercitarea însărcinărilor date lor membrii Corpului superior de control sunt cu totul independenţi de orice altă autoritate ierarhică în afară de aceea a şefului guvernului.

Funcţionarii instituţiunilor arătate la art. 12, sunt ţinuţi a îndeplini ordinele controlorului general date în exercitarea supravegherii instituită de lege şi a-i pune la dispoziţie toate actele şi materialul necesare executării misiunii lor.

Membrii corpului superior de control au autoritate directă asupra tuturor organelor de control ale instituţiunilor arătate la art. 12.

Art. 19. — Constatările făcute de către membrii Corpului superior de control vor fi consemnate într'un raport care va fi înmânat direct şefului guvernului.

Art. 20. — In cazurile în care şeful guvernului constată, din examinarea raportului prevăzut de articolul precedent, existenţa vreunei ilegalităţi sau a vreunei incorectitudini în executarea gestiunii, care are drept efect risipa averii prin rea administraţie, activitate lipsită de grija părintească în gospodărirea banului public, el va putea ordona, prin ministrul respectiv, toate măsurile necesare înlăturării acestora.

Art. 21. — Constatările membrilor Corpului superior de control cu privire la situaţiuni de fapt, au puterea doveditoare în justiţie şi nu pot fi înlăturate decât prin înscrierea în fals, afară numai dacă eroarea de calcul ar reeşi din înşişi înscrisurile cercetate.

In baza constatării membrului Corpului superior de control, instanţele judecătoreşti vor încuviinţa măsuri de asigurare a acţiunii intentată prin sechestrarea averii mobile şi luarea de inscripţiuni ipotecare asupra celei mobile aparţinând administratorului sau funcţionarului care au păgubit instituţiunea, măsurile de asigurare se vor încuviinţa fără dare de cauţiune şi până la concurenţa sumei arătate în procesul-verbal de constatare, ori în lipsă indicată în cerere.

DISPOZIŢIUNI FINALE

Art. 22. — Administratorul sau funcţionarul public care în exercitarea funcţiunilor ce îi sunt încredinţate, fără rea credinţă, prin fapte pozitive sau prin omisiuni vatămă interesele instituţiunii, va fi pedepsit cu închisoare corecţională dela 3 luni, la 1 an, afară numai dacă faptul săvârşit nu ar fi calificat mai grav.

Art. 23. — Ministerul public va deschide acţiunea publică pentru faptul prevăzut de articolul precedent când constatarea este făcută de controlorul general, în baza procesului-verbal încheiat de acesta, purtând încuviinţarea expresă a şefului guvernului.

In acest caz, sechestrul penal prevăzut de art. 121 codul de procedură penală Carol al II-lea, se va aplica din oficiu, până la concurenţa sumei indicată în actul de constatare, iar în lipsă, până la concurenţa sumei fixată de judecător.

Art. 24. — In caz de neglijenţă sau incapacitate constatată în sarcina membrilor corpului superior de control, aceştia vor putea fi îndepărtaţi din funcţiune prin înalt decret regal, în urma propunerii şefului guvernului şi cu avizul conform al consiliului miniştrilor.

Art. 25. — La Preşedinţia consiliului se va înfiinţa un secretariat al corpului superior de control, care va avea numărul de funcţionari administrativi, ce se va determina de regulament.

Art. 26. — Controlul executat de către corpul superior de control nu înlătură responsabilitatea miniştrilor.

Supravegherea şi controlul efectuate de membrii corpului superior de control, nu înlătură întru nimic drepturile şi îndatoririle de inspecţie, supraveghere, verificare şi control ale organelor însărcinate cu aceasta de legile şi regulamentele de organizare şi funcţionare a serviciilor şi instituţiilor enumerate de art. 12.

Art. 27. — Membrii corpului superior de control îndeplinesc în afară de atribuţiunile prevăzute de această lege şi controlul instituit de legea pentru apărarea patrimoniului public.

Art. 28. — La punerea în aplicare a acestei legi, controlorii generali cu grad de preşedinte de Curte de conturi, vor fi numiţi fără îndeplinirea condiţiunii de stagiu.

Art. 29. — Legea din 17 Noembrie 1937, pentru înfiinţarea corpului controlorilor pe lângă ministerul apărării naţionale, ministerului aerului şi marinei, se abrogă.

Adunarea generală
a asociaţiei pensionarilor din Bistriţa Năsăud

Bistriţa, 3 Aprilie

Eri a fost în sala cercului cultural din localitate, adunarea generală a asociaţiei pensionarilor din judeţul Năsăud şi Bistriţa, sub preşedenţia d-lui Ioan Pavel, fost inspector şcolar.

D. preşedinte Ioan Pavel a făcut un larg expozeu asupra activităţii desfăşurate de asociaţia pensionarilor din acest oraş.

D. Ioan Popovici, casierul asociaţiei, a citit raportul de gestiune din care reiese că avea totală a asociaţiei, la data de 31 Decembrie 1937, a fost de 26.380 lei.

Ca un omagiu pentru pensionarii decedaţi în anul trecut, d. preşedinte Ioan Pavel citeşte numele pensionarilor morţi, în timp ce adunarea stă câteva minute în picioare în semn de reculegere.

D. Macedon Linul, fost director şcolar, a rostit cu această ocazie o frumoasă cuvântare.

D. preşedinte Ioan Pavel mulţumeşte d-lui prof. Macedon Linul şi adunării pentru încrederea acordată spunând că şi în viitor va lupta cu aceiaşi râvnă pentru apărarea intereselor pensionarilor din acest judeţ.

După ce d. Ioan Pavel depune mandatul vechiului comitet, s'a instituit din sânul adunării o comisie pentru propunerea noului comitet.

Procedându-se apoi la alegerea noului comitet, au fost aleşi prin aclamaţii: preşedinte Ioan Pavel, vicepreşedinte dr. Leon Scridon senior şi Macedon Linul, secretar Alex. Câmpean, ajutor de secretar Ioan Tinis, casier Ioan Popovici, controlori: Gavrilă Hordoan şi Heinric Zopel, jurisconsulţi: dr. Gh. Linul şi Ioan Penteker, membrii: Vili Vârtic, Ioan Rusu, dr. Albert Krautner, Ioan Pop, Ioan Pongraţiu, Iacob Petras, Pavel Pribnov, Carol Galter, Gavril Ceuca, Ioan Thaisler, Petre Tomoroga şi Pantelimon Pârcălab.

La urmă d. preşedinte Ioan Pavel mulţumeşte adunării în numele comitetului nou ales, pentru încrederea acordată.

Din Oradea

EXERCIŢII DE APARARE PASIVA. — S'a hotărît ca în ziua de 10 c., să se facă la Oradea exerciţii de apărare pasivă împotriva atacurilor aeriene.

Populaţia este chemată să urmărească deaproape acest soi de exerciţii, ele fiind foarte folositoare şi prezintând un deosebit interes social.

INCENDIU. — La tâmplăria din strada Simion Ştefan, nr. 28, a izbucnit, în timpul nopţii, un foc puternic.

Au sărit în ajutor vecinii şi au lucrat cu atâta râvnă încât la sosirea pompierilor, focul era stins.

ARESTAREA UNUI SPARGATOR RECIDIVIST. — In urma reclamaţiei d-lui avocat dr. Nic Maior, că un necunoscut i-a furat din birou nouă mii lei, poliţia a prins pe autor. El este Mihai Cociuban, abia ieşit din închisoare, unde şi-a ispăşit o pedeapsă fiindcă a furat 150 mii lei de la văduva Bernard Rotbart.

Hoţul a fost înaintat parchetului.

INVAŢATORI PEDEPSIŢI. — D. inspector general G. Bota, făcând inspecţie şi negăsind la posturile lor pe mai mulţi învăţători, le-a aplicat pedepse cu reţinerea salariilor pe trei zile.

Invăţătorii pedepsiţi sunt: Voichiţoiu Damian din Câmpeni (Bihor); Ocheşel Nicolae din Valea Neagră de Jos (Bihor); Cişmaş Ion din Tărcăiţa (Bihor); Vasilescu Ioan din Săliste (Bihor); Târziu Dumitru din Dumbrăviţa (Bihor); Hurezeanu Ion din Valea Mare de Codru (Bihor); Mitruţ Marina din Văleni (Bihor) şi Manea Florian din Husasău de Tinca (Bihor).

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

„UNIVERSUL" IN ŢARĂ

—oxo—

Manifestări religioase la Târgu-Mureş

Tg.-Mureş, 2 Aprilie

Azi, după masă, au fost la palatul cultural din localitate, două manifestări cu caracter religios: **Festivalul religios** al stolului liceului de fete „Unirea" şi conferinţa despre **martiriul creştinilor** în Rusia, Mexico şi Spania, ţinută de profesorul dr. Ion Suciu-Blaj, în cadrul societăţii „Tinerimea română".

Pentru mărirea fondului de ajutorare a străjerelor sărace, stolul liceului de fete „Unirea" a organizat un foarte reuşit festival religios cu următorul program:

Cor: Imnul regal, Tatăl nostru, Imnul nostru, Veniţi să ne bucurăm, Lăsaţi pruncii să vină la mine, Cântec religios, Lăudaţi pe Domnul şi Isus prunc. A condus profesoara Elsa Pasco.

Recitări: Imn Fecioarei Maria, recitat de eleva străjeră Florescu S. VI; Pe dealul Căpăţânii, poezie de D. Munteanu recitată de străjera Roşca Minerva cl. VI.

Rugăciune de Oct. Goga, recitată de străjera Duşa Olivia cl. VI; „Sf. Ecaterina", piesă religioasă de Ion Petrov şi pusă în scenă de doamna Eleonora Bobescu, artistă dela teatrul Naţional.

Dintre eleve s'au remarcat Roşca Minerva, Chirileanu Veturia, Dobrotescu Alisa, Buteanu Valeria şi Popa Sabina.

Tot în cadrul acestui festival d-na directoare Maria Georgescu a împărţit câte o iconiţă cu Bunavestire drept premiu elevelor reuşite la concursul de religie organizat de societatea femeilor române ortodoxe şi unite.

CONFERINŢA PARINTELUI PROF. Dr. ION SUCIU

După terminarea festivalului, în sala mică a palatului cultural, în faţa unui numeros public, şi-a desvoltat într'o impecabilă ţinută conferinţa sa părintele prof. dr. Ion Suciu dela Blaj.

Bun cunoscător al stărilor din Rusia, Mexico şi Spania, în cele religioase, Sfinţia sa caută să scoată în relief că, cu toată prigoana şi teroarea comunistă, ideia creştină şi închinătorii crucii n'au dispărut în aceste ţări.

Rusia în preajma revoluţiei avea 50.900 preoţi şi 130.000 de călugări. Numărul lor azi nu-l mai cunoaştem dar mulţi dintre ei au suferit moarte de martiri fiind ingropaţi de vii. Moscova azi e o veche Romă, unde creştinii se roagă în catacombe. Citeşte mai multe rapoarte oficiale din care reiese că secerea şi ciocanul n'au putut înlocui crucea şi botezul.

In Mexico din 1926 şi în Spania din 1936 comuniştii au încercat şi încearcă aceeaş luptă de exterminare a religiei.

Catolicii însă reacţionează şi nu va fi departe vremea victoriei creştine atât în Mexico cât şi în Spania.

Descoperirea unei şcoale minoritare clandestine

Satu-Mare, 2 Aprilie

In numeroase reportaje, apărute în ziarul „Universul", am arătat primejdia şcoalelor confesionale minoritare la graniţa de vest şi mai ales atitudinea învăţătorilor minoritari, cari transformau catedra într'un adevărat cuib de şovinism, otrăvind sufletele copiilor, mulţi din ei vlăstare de români maghiarizaţi sub vechea stăpânire străină.

Iată că astăzi autorităţile noastre au fost puse în faţa unui fapt uluitor descoperit în una din comunele de pe graniţă, la doi paşi de vecinii noştri revizionişti.

Revizoratul şcolar fiind încunoştiinţat, că în comuna Veţiş funcţionează în mod clandestin o şcoală ungurească, a raportat cazul legiunei de jandarmi, spre a cerceta.

Nu mică a fost mirarea, când jandarmii, după cercetări amănunţite, au dat peste un cuib de iredentişti şi o şcoală clandestină ungurească.

Invăţătorul acestei şcoli de propagandă revizionistă este cantorul bisericii reformate.

Dosarul a fost prezentat revizoratului şcolar al judeţului, care l-a înaintat azi parchetului.

In faţa acestei descoperiri, ne întrebăm la ce oare mai este necesară aprobarea înfiinţării unor noui şcoli minoritare, ca cea din colonia Lazuri şi din municipiul Satu-Mare, aprobare dată de ministerul zilele trecute?

Ingenioasa manoperă
a unui fost cea sornicar, angajat la serviciul telefoanelor

Satu-Mare, 2 Aprilie

De mai mult timp, la centrala telefonică din localitate, s'au observat deranjamente ce proveneau din întreruperea contactelor în legăturile cu abonaţii. Căutându-se motivele ce determinau aceste întreruperi, s'a ajuns la o descoperire uluitoare. Regletele ce stabileau contactele se oxidau după una sau două întrebuinţări şi nu mai funcţionau.

Intrucât aceste reglete erau prevăzute cu contacte de platină, s'au făcut cercetări şi s'a constatat că acestea sunt înlocuite cu vârfuri de ace cu gămălie. Dar această descoperire nu era suficientă, ci trebuia prins şi făptuitorul. Pentru aceasta, dirigintele telefoanelor, Ioan Popa, a început cercetările, însărcinând cu aceasta şi pe un funcţionar de încredere.

In scurtă vreme a fost prins mecanicul dela masa de verificare, Traian Ştefănescu, care opera platina dela contacte şi o trecea pe numele său.

Strâns cu uşa din primul moment, Ştefănescu recunoaşte că operează de multă vreme şi pentru a nu fi descoperit, a furat întâiu platina dela regletele de rezervă, pe cari, după ce le-a terminat şi-a extins câmpul de operaţie şi asupra regletelor ce erau în funcţiune.

Contactele sustrase, le strângea şi le topea, apoi le vindea la câţiva ceasornicari din oraş, cu care avea astfel de legături „comerciale" de circumstanţă, putându-se înţelege uşor cu ei, de oarece pe timpuri a fost şi el ceasornicar.

Platina fiind foarte scumpă, un gram costă 450 lei, Traian Ştefănescu a luat cam 50—60 grame de platină cu foarte multă răbdare, de oarece pentru un gram de acest metal trebuesc cam 40—45 bucăţi de contacte.

Când a văzut că este descoperit şi-a luat angajamentul să refacă tot ce distrusese, însă direcţia generală a telefoanelor a dispus trimiterea lui la parchet, pentru a-şi primi pedeapsa cuvenită.

Eri, Traian Ştefănescu a fost arestat.

Sădirea pomilor în ţară

LA ORĂŞTIE

Potrivit dispoziţiunilor ministerului educaţiei naţionale, în ziua de 2 c., s'a desfăşurat la ora 8 d. a., în curtea liceului „A. Vlaicu", programul serbării sădirii pomilor şi a ridicării pavilionului naţional executat de străjerii cohortei „Aurel Vlaicu".

După slujba sfinţirei apei celei mici şi binecuvântarea preoţilor, păr. prof. **Vasile Necşa**, prot. onor., a ţinut o predică ocazională, iar dir. prof. **Aron Demian** a vorbit despre însemnătatea zilei şi a muncii străjeresti după dorinţa marelui străjer, Majestatea Sa Regele Carol.

A urmat raportul comandantului de stol **Emil Cioroianu**, învăţ., către comandantul cohortei „A. Vlaicu" cu un efectiv de 950 de străjeri şi străjere dela liceu, gimnaziul de fete şi şcolile primare.

D. dir. Aron Demian, comandantul cohortei, după desfăşurarea programului străjeresc şi a ridicării pavilionului naţional, a ordonat încolonarea străjerilor şi a străjerelor şi plecarea lor în frunte cu muzica militară spre pădurea oraşului „Cendea", unde aceştia au plantat în cântece şi voe bună, 6.000 puieţi de salcâmi.

La această festivitate au asistat toţi membrii corpului didactic secundar şi primar, reprezentanţii autorităţilor publice, civile şi militare.

LA DEVA

Sâmbătă dimineaţa, la ora 8, elevii tuturor şcoalelor din localitate, în frunte cu membrii corpului didactic s'au întrunit în curtea şcolii normale, unde deasemenea a fost prezentă o companie de onoare din reg. 4 gr. cu muzică militară. La aceeaşi oră a sosit d. prefect, colonel C. Bengliu, care a trecut în revistă pe toţi străjerii, după care comandanţii de grupuri au dat raportul comandantului legiunii de străjeri, prof V. Bora.

In mijlocul careului, au oficiat un serviciu divin protopopul T. Chifa şi preot N. Duma. După serviciul divin s'a ridicat pavilionul naţional, iar muzica militară a intonat Imnul Regal, apoi străjerii au cântat imnul străjeresc.

Au rostit cuvântări d-nii: protopop T. Chifa, prof. V. Bora şi ing. N. Nascu, vorbind despre însemnătatea sădirii pomilor.

Toţi străjerii şi străjerele s'au încolonat şi în frunte cu muzica, într'o ordine perfectă, s'au îndreptat spre câmpul de lângă, cetate unde s'a făcut sădirea pomilor.

La solemnitate au fost prezenţi: d-nii prefect colonel C. Bengliu, ing. Moisescu şeful serviciului judeţean de drumuri, judecător dr. A. Oprean, maior I. Ionescu, maior Dragomir, căpitanii Dumitrescu, Fetcu şi Luchian, Gh. Luca consilier agricol, Ion Ilie secretarul general al primăriei, comisar Viorel A. Marcu şeful biroului judiciar, ing. N. Nascu etc.

ARAD

O NOUA SURSA DE VENITURI PE SEAMA PRIMARIEI.— După cum s'a hotărît înainte cu câteva luni, circumscripţiunile de hornărit în cari fusese împărţit oraşul şi cari formau proprietatea unor particulari, mai precis văduve de hornari, au trecut în posesiunea primăriei, care le exploatează în regie proprie. Se speră că în urma acestei exploatări, primăria va realiza un beneficiu de peste 100.000 lei anual.

O NOUA GRADINA PUBLICA? — După unele informaţiuni, obţinute pe cale particulară, prefectura judeţului are de gând să deschidă, pe seama marelui public, grădina prefecturei, situată în centrul oraşului, între cele două clădiri ale administraţiei judeţene. Transformarea grădinei prefecturei în grădină publică, ar fi de un real folos pentru populaţia oraşului. Până acum această grădină a stat închisă, servind ca simplu decor şi ca obiect de dorinţi pe seama unor politicieni cari voiseră să o exproprieze în folosul lor şi din mâinile cărora abia fusese scoasă. In legătură cu aceasta, ar fi interesant de ştiut dacă notaţiunile făcute în foile de carte funduară în vederea exproprierii — şi a împroprietăririi cu parcele din această grădină — au fost şterse sau nu?...

ADUNARI AMANATE. — Duminică urma să se ţină adunările generale a sindicatului proprietarilor de case şi a asociaţiei de pescuit „Năvodul". Membrii neprezentându-se în numărul cerut de regulamente, adunările au fost amânate pentru Duminica viitoare.

PUNGAŞIT. — Dela dr. Benjamin Sternheim, substitut de notar public din Arad, un necunoscut, a furat, pe coridoarele administraţiei financiare, un portmoneu în care avea suma de 13 mii lei.

PRINDEREA UNOR HOŢI DE CAI. — Cu ocazia razliilor făcute de poliţie în zilele de târg, la oborul de vite au fost observaţi mai mulţi ţigani ce ofereau spre vânzare 7 cai şi doi mânzi de toată frumuseţea. Ţiganii fiind somaţi să se legitimeze, s'au încurcat în răspunsuri, devenind suspecţi. Au fost duşi la poliţie împreună cu caii şi dela primele cercetări poliţia a ajuns la concluzia că a capturat o periculoasă bandă de hoţi de cai. Din primele cercetări rezultă, că ţiganii au furat caii din Ungaria pentru a-i aduce şi vinde la târgul din Arad. In interesul cercetărilor cari continuă, fiind bănueli că banda mai are şi alţi membri, numele hoţilor nu a fost dat publicităţii.

DUMINICA NU S'A ŢINUT TARG. — După cum am anunţat, în conformitate cu dispoziţiile privitoare la respectarea repausului duminical, primăria oraşului a interzis ţinerea târgului Duminică. Comercianţii şi meseriaşii veniţi cu mărfuri la târg, au intervenit la ministerele respective pentru suspendarea excepţională a repausului duminical şi aprobarea ţinerii târgului, dar aprobarea nu a fost acordată. In consecinţă, Duminică toate magazinele au fost închise, iar comercianţii şi meseriaşii veniţi la târg nu şi-au despachetat mărfurile şi n'au încheiat nici o tranzacţie.

AGRESIUNE IMPOTRIVA A DOI ELEVI. — In timp ce doi elevi, în vâstă de 13-14 ani, se înapoiau Sâmbătă, spre seară, din pădurice Ceala, unde participaseră la serbarea sădirii pomilor, au fost atacaţi de doi flăcăi, cari erau beţi. In faţa primejdiei, elevii au început să alerge şi să strige după ajutor. Au fost auziţi de d. comandor Bărbulescu, comandantul aeroportului local, care trecea din întâmplare cu automobilul pe acolo. D. comandor Bărbulescu a sărit din automobil şi cu ajutorul unui sergent de stradă a făcut inofensivi pe cei doi agresori, cari au fost înaintaţi poliţiei pentru identificare.

TG.-MUREŞ

PROCESUL PROTOPOPULUI ROMANO-CATOLIC FERENCZ TÖRÖK. — Acum 6 ani, protopopul romano-catolic Ferencz Török, din Ciumeni, în urma depunerii unor martori, a fost acuzat de agitaţie contra statului, şi condamnat de tribunalul Ciuc la 5 ani închisoare, 1000 lei amendă şi la pierderea drepturilor civile pe 10 ani. Făcându-se apel contra acestei sentinţe, s'a constatat că unul din martori şi anume Janoş Pal, a depus fals contra protopopului, de aceea s'a făcut recurs în Casaţie.

Inalta Curte a casat procesul, trimiţându-l din nou spre judecare tribunalului Ciuc, care a achitat pe protopop şi a condamnat pe martorul fals la 2 ani închisoare grea.

Procurorul făcând apel contra acestei de a doua sentinţe, procesul a venit din nou la Curtea de apel din localitate, unde protopopul a fost apărat între alţii şi de fostul deputat minoritar dr. Gyarfaş Elemer. Apărătorii au arătat că nu se putea ca acuzatul să agite contra statului român, deoarece pe timpul vechiii monarhii Austro-Ungare, când era deputat în parlamentul maghiar, a sprijinit pe românii din judeţul său, ajutându-i de a ocupa chiar diverse slujbe la stat.

Curtea, în urma desbaterilor, a schimbat sentinţa de achitare a primei instanţe adică a tribunalului Ciuc, condamnând pe protopopul Ferencz Török la 5000 lei amendă şi 1000 lei cheltueli de judecată.

DELA TRIBUNAL. — Inaintea tribunalului a venit procesul calfei de dogar Gyorgy Blasek care, eliberându-se din armată în 1933, a spart casa cosarului Ioachim Groza Ioachim, furând haine în valoare de 10.000 lei.

Tribunalul a condamnat pe hoţ la 6 luni închisoare şi la despăgubiri.

ORĂŞTIE

FESTIVAL RELIGIOS.—Duminică, 3 c., s'a dat al treilea festival religios organizat în beneficiul străjerilor lipsiţi, de soc. „For" şi soc. femeilor ort., cu care ocaziune s'a desfăşurat următoruu program: corul şi orchestra lic. „A. Vlaicu" şi corul gimn. de fete au executat imnuri religioase şi naţionale; eleva Speranţa Deac din cl. IV lic., elevii Serafin G. cl. V şi Vintilă cl. VI, au recitat poezii morale; elevele Cocrean Virginia, Cazacu Rozalia, Pop Melania şi Olariu Minodora, gimn., în quartet, cântec religios; med. dr. Ion Solomon, solo, acomp. la pian de prof. Praţia, Priceasna „Cu trupul lui Christos"; prof. N. St. Cheorghe, conferinţă despre credinţă şi quartet-Fliegerhorn I, II de: plot. Palevici, sf. Enache, bas-Fliegelhornplot. Ispir şi Păun din muzica reg. 92 inf. In încheiere, d. dir. **Aron Demian** a mulţumit tuturor pentru concursul dat şi numeroasei asistenţe pentru participare, anunţând ţinerea celorlalte două festivaluri, cari vor fi Sâmbătă, 9 şi 16 c., la ora 9 seara, tot în sala liceului. Numeroasa asistenţă a aplaudat pe debutanţi.

ADUNARE ŞCOLARA. — Duminică, 3 c., la ora 11, s'a ţinut sub preşedinia d-lui şef-judecător dr. Aug. Deac, adunarea generală anuală a liceului „A. Vlaicu", pentru examinarea şi primirea proectului de buget pe anul în curs. Adunarea, ascultând raportul d-lui director Aron Demian, a aprobat bugetul prezentat şi a adus mulţumiri comitetului şcolar, preşedintelui d. dr. Deac, direcţiunii şi corpului didactic pentru munca depusă întru promovarea intereselor morale, şcolare, economice, şi financiare ale institutului şi internatului, care dă lumină la 400 elevi din cari 180 interni.

Liceul subvenţionează cu 25.000 lei, manuale şcolare şi îmbrăcăminte, comuna secuizată Moşun-Trg. Mureş, oferindu-se o întreţinere gratuit şi 2 elevi din acea comună care are lipsă de biserică şi şcoală corespunzătoare cu personal care să poată să lumineze populaţia românească secuizată de acolo ca să revină la credinţa strămbună.

ODORHEI

ŞCOALA ŢĂRANEASCĂ. — In ziua de 28 Martie, s'au deschis, cu mare solemnitate, cursurile şcoalei ţărăneşti din comuna Satu-Mare din judeţul nostru.

Iniţiativa se datoreşte d-lui prof. Ion Steriopol, directorul liceului „Ştefan O. Iosif" şi preşedintele asociaţiei „Astra"-Odorhei, sub auspiciile căreia va funcţiona această şcoală.

La această festivitate au asistat toţi membrii corpului didactic secundar şi primar, reprezentanţii autorităţilor publice, civile şi militare.

Au luat parte la deschiderea cursurilor d-nii: colonel I. Pleşoianu, prefectul judeţului; prof. Ion Steriopol, păr. protopop Gh. Ivan, căp. N. Iacobescu, comandantul legiunii de jandarmi, maior Ion Niţă, comandantul subinspectoratului P. P., primpretor Mafteiu, dr. Aurel Laslo, avocat şi Alexandru Mafteiu, avocat.

După oficierea unei slujbe religioase a luat cuvântul păr. protopop Gh. Ivan, arătând importanţa acestei şcoale din punct de vedere social şi naţional.

D. Colonel I. Pleşoianu, prefectul judeţului, a îndemnat pe săteni să urmeze sfaturile de igienă, educaţie morală, cetăţenească şi gospodărească, ce se vor preda succesiv.

D. dr. Aurel Laslo a ţinut o lecţie de instrucţie civică

ZIUA SĂDIRII POMILOR. — D. prof. Ion Steriopol, comandantul legiunii de străjeri din judeţul Odorhei, în consfătuirea avută cu d. colonel I. Pleşoianu, prefectul judeţului, a stabilit definitiv ca serbarea sădirii pomilor în oraşul Odorhei şi în judeţ, să se facă în ziua de 9 Aprilie.

In acest scop, d-sa a întocmit programul serbării de acord cu autorităţile civile şi militare, invitându-le a lua parte.

SPECTACOLE. — In zilele de 5 şi 7 Aprilie, se va prezenta pe ecranul cinematografului „Royal" din localitate, filmul românesc „Doamna dela etajul II", cu Vasiliu Birlic.

DEVA

INCERCARE DE SINUCIDERE. — Vitan Coloman, de 24 ani, din Deva, calfă, a băut sodă, şi în stare gravă a fost internat la spital. In urma îngrijirilor ce a primit, a scăpat cu viaţă.

FURT. — Solovan Ion, Piru Iosif şi Bodrog Gh. s'au introdus la comerciantul Biber Eugen din Petroşani, şi au încercat să spargă casa de bani, dar n'au reuşit. Au furat obiecte în valoare de 15000 lei. Când au voit să plece prin acoperiş, au fost prinşi de poliţie.

FOC. — Sâmbătă, la orele 16, s'a ivit un foc în comuna Bicău din jud. nostru. Au ars două şuri şi trei case, cauzându-se mari pagube. Focul a fost stins de pichetul militar şi pompierii din Deva. La faţa locului au fost d-nii: prefect colonel C. Bengliu şi maior A. V. Ionescu, comandantul legiunei de jandarmi.

SIGHET

AMENINŢARE. — Ioan şi Ştefan Stat din Sarasău, au ameninţat cu moartea pe tatăl lor Gheorghe Stat, din cauza unor neînţelegeri ce erau între ei, asupra unei moşteniri pe care trebuia să le-o împartă tatăl lor. Şeful postului de jandarmi a făcut cercetări şi a dresat actele legale.

CONTRABANDIST INECAT. — Ioan Luca, de 22 ani, din comuna Lunca la Tisa, în timp ce voia să treacă noaptea, prin Tisa, din România în Cehoslovacia 15 litri de spirt, prin dreptul punctului zis Iuzi, s'a fost luat de valurile apei. Cu toate cercetările făcute de tovarăşii lui, corpul lui Luca n'a fost găsit. Au fost anunţate autorităţile, care au început cercetările.

FOC. — Zilele trecute a isbucnit un foc puternic în curtea lui Ioan Priale din Repedea. A ars un grajd construit de lemn şi două căruţe de fân ce erau depozitate în podul grajdului. Din cercetările făcute s'a stabilit că focul se datoreşte neglijenţei proprietarului.

TURDA

ADUNAREA COMANDANŢILOR DE STRAJERI. — D. Marinca Ilie, comandantul cohortei, delegat cu conducerea legiunii de străjeri din judeţul Turda, a convocat la liceul de băeţi din localitate pe toţi comandanţii străjeri din judeţul şi oraşul Turda.

Scopul convocării a fost acela de a pune în curent cu toate dispoziţiile ce le-a luat Straja ţării, în legătură cu serbarea sădirii pomului şi lucrările ce trebue efectuate cu stolurile din fiecare localitate.

Toţi comandanţii străjeri au trecut apoi în sala mare de gimnastică a liceului, unde d. prof. Ghireş, comandant străjer, a executat cu un grup de 36 elevi, exerciţiile de gimnastică ce vor fi executate de elevii şcoalelor primare, în reprizа I, în ziua de 8 Iunie.

SERBARE STRAJEREASCA. — Stolul şcoalei primare din com. Rediu (Turda) a dat o frumoasă serbare străjerească la Comşeşti. In partea I-a programului s'au cântat mai multe cântece străjereşti, s'au jucat „Sunt străjer", şi „Andrei Sgârcitul", s'au spus mai multe poezii, monoloage, etc.

Apoi Ioan Bugner, comandantul stolului, a tratat subiectul: „Ce este străjeria şi cum trebue înţeleasă". Au mai vorbit d. Petru Ionescu, directorul şcoalei, despre o mai bună gospodărie a sătenilor şi pr. Liciu Lucaciu despre iubirea de Neam, Ţară şi Tron.

Serbarea s'a încheiat cu mai multe cântece executate de străjerii stolului din Rediu, sub conducerea d-rei înv. Cornelia Marian.

NOUL PRIMAR AL ORAŞULUI TURDA. — D. Al. Pătărăgeanu, prim-preşedintele tribunalului din localitate, care a fost primarul oraşului nostru de la 15 Februarie c., şi-a dat demisia din această demnitate. Ministerul de interne a primit demisia şi a numit primar pe d. dr. Ioan Popa, preşedinte de tribunal, care a şi luat postul în primire.

STRAJER